

CANADA GOGHA AMÍ GOHÉH DZÁA NIONIDHE SÍ MEGHA ?E?Á

GOGHONÁZHAETI NÁTS'ETLAH GHA MET'ÁH GOTS'ÁGODI

Goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi t'á azhíi q't'e?

Goghonázhaeti náts'etlah énidé amíi mek'eh dzaa nígot'q gots'eh amíi mendáh agújá godezhí íle t'áh goghonázhaeti agondeh gha Criminal Code zhiéh edaat'éh. Edi goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi t'á kaõndíh:

- Amíi mek'eh dzaa nígot'q gots'eh amíi mendáh agújá goghonázhaeti aget'í énidé dúle **edíht'éh náedah medáedénitq** t'áh dúle ageleh, íle énidé názhaeti k'é n'zhzhéh edíht'éh neh amíi meghonázhaeti gogháenda íle ch'á
- Amíi mek'eh dzaa nígot'q gots'eh amíi mendáh agújá názhaeti aget'í zhet'áh nezu edégededíh gha dúle **Dene gots'ándi** gohéh theda.

Amíi mendáh agújá gha chu dúle t'ahsíi daa thela, gots'eh met'áh godezhí íle t'áh názhaeti nátlah gha edi kaõndíh thela:

- Dagots'edehke gha **Goghonázhaeti gha gots'ádadendi egots'írá**, amíi mek'eh nídaodét'o edí zq edegha gondeh énidé.
- Názhaeti énidé amíi **ezhí azhó déhth'i ndaa íle énidé amíi ezhí déhth'ii azhó** dúle n'zhzhéh déhth'i t'áh ats'eleh, azhó anahyt'e gots'é íle énidé súaodéhtah gots'é íle énidé amíi mendáh agújá gots'é kadi gha dúle **edíht'éh mēh** theda t'áh ghozázhaeti nátlah íle énidé **amíi mendáh agújá móodat'í ch'á t'ahsíi gúlí t'áh ats'eleh**.

Amíi mek'eh dzaa nígot'q gha kaõndíh góʔq?

July 25, 2015 k'eh ehsaq *Canadian Victims Bill of Rights* gha edíht'éh ts'ehtsí k'éé agot'í agújá. Edi edíht'éh gháádé amíi mek'eh dzaa nígot'q nezuéh mehoedih gha gots'eh nezuéh mehéh agondeh gha mehéh egháláda gots'eh mehoedih gha t'áh megháts'enda, dzaa megháts'enda gha íle ch'á gots'eh zhet'áh nezuéh edédedíh íle ch'á.

Amíi dúle goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'áhodi dúle zhet'áh at'í?

Amíi mek'eh dzaa nígot'q íle énidé amíi mendáh agújá goghonázhaeti náts'etlah gha dúle met'áh gots'ágodi t'áh aotēh gohseenízhaeti éhndi. Názhaeti énidé dúle gohseenízhaeti edi nezuéh gok'éhodíh gha t'áh azheleh íle énidé názhaeti ekúh hóozhíh. Amíi mek'eh dzaa nígot'q íle énidé amíi mendáh agújá dúle názhaeti kaõndíh t'áh aotēh góhndi.

Názhaeti dáõndíh énidé dúle názhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi t'áh ageleh gha genidhe?

Názhaeti edi kaõndíh t'áh zhegháenda gha:

- amíi mendáh agújá éhsíi dánhéht'ée meghae;
- dágújá t'áh agújá;

Gondj kádúle
menendeh

?e?á ts'ehk'eh t'áh
neghohghíndih gha

?e?á ts'ek'eh
kádúle gotah ats'et'í

Kádúle k'éé anagodéh

Kádúle edegha
gondi nehtsí

CANADA GOGHA AMÍI GOHÉH DZÁA NĴONIDHE SÍ MEGHA ?E?Á

- goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi dáqndíh q't'e íle énidé dáqndíh t'áh aoaleh ts'enidhe; gots'eh
- Gúlii t'áh megháts'enda, t'ahsíi dzáats'íllá gondáh ats'edi gondáh aduhsí ts'enidhe íle énidé amíi dzaa níóni?q nezuh meghonázhaeti gha.

Goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi

Amíi mek'eh dzaa nígot'q gots'eh amíi mendáh agújá **honq ?q? ets'édjll ?l?h meghae** íle éndié amíi hóozhll mendáh agújá éhsll detthí t'áh nezuh enda íle, íle énidé nezuh náedah íle t'áh názhaeti nátlah t'áh gotsé kadi gha megha godezhí énidé dúle **goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi** t'áh aole góhndi énidé dúle kazheleh. Názhaeti dúle kaqndíh t'áh ageleh, názhaeti kaqndíh ts'lh?q edjht'éh nezuh nezuh megha níkeh gha énidé, edi kaqndíh, amíi mek'eh nídaodet'q mehxoedih t'áh meghonázhaeti.

Gohnáa amíi mek'eh dzaa nígot'q gots'eh amíi mendáh agújá dúle goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi t'áh azheleh, názhaeti amíi mek'eh dzaa nígot'q gha egoli t'áh agondeh gha genidhe énidé, íle énidé amíi mendáh agújá nezuh gondáh adi gots'eh ehtth'i t'áh adi íle énidé meghonázhaeti gha. Amíi mendáh agújá daneht'é meghae q't'e názhaeti zheghágenda gha, dáqndíh t'áh agújá, amíi mendáh agújá gots'eh amíi mek'eh nídaodçet'q dáondíh t'áh dehsee eleogedezhq chu goghágenda, gots'eh sí dúle goghonázhaeti náts'etlah gha met'áh gots'ágodi ts'enidhe gha zheghágenda, amíi mendáh agújá mek'éhodíh gha t'áh.

Criminal Code zhíeh azhq meghoh edaat'éh dúle megháts'enda, edaat'éh 486.1 gots'eh 486.2 zhíeh.

Gots'ádadendi Níets'edçht'éh

Amíi mek'eh dzaa nígot'q dzaa megháts'enda íle énidé t'ahsá aoleh ts'enidhe ch'á mek'éhodíh t'áh mehxoedih gha gó?q. Qhk'eh chu, amíi mek'eh dzaa nígot'q mendáh agújá q't'e t'áh amíi mek'eh nígot'q nezuh t'áh zheghágenda íle, edik'edendi t'áh meghonázhaeti. Dúle amíi mek'eh dzaa nígot'q mendáh agújá t'áh dahzhehke t'áh azheleh. Megha edjht'éh seets'íllá, názhaeti dúle gok'eadedendi agúh?a, amíi mek'eh dzaa nígot'q dahedeheke gha.

Amíi mendáh agújá azhq, amíi mek'eh dzaa nígot'q ehdah, amíi honq ?q? ets'édjll ?l?h meghae íle énidé amíi mek'eh dzaa níhotlq mets'é dzaa káts'ínízá, gohéh nezuh k'eots'erah íle, ahsii t'áh gohéh nezuh k'eots'erah íle, íle énidé húl'í gotthí ezah t'áh gohéh nezuh k'eots'erah íle énidé názháti dúle gogha **gok'edendi níedjht'éh**, amíi mek'eh nídaodet'q edek'edendi t'áh meghonázhaeti énidé. Názhaeti kaondíh t'áh ageleh gha gó?q, megha edjht'éh saathela énidé gha amíi mendáh agújá dahts'edeheke énidé zq.

Amíi gondáh agújá, amíi mek'eh dzaa nígot'q ehdah dúle dahgots'edeheke gha názhaeti gots'ádadendi gogha níedjht'éh, názhaeti met'áh azhq gots'eh gondi azhq gogháts'í?áh íle énidé met'áh nezuh edjht'éh thela gha. Názhaeti edi kaqndíh t'áh zheghágenda gha, amíi mendáh agújá daneht'é meghae dáqndíh t'áh agújá, amíi mendáh agújá gots'eh amíi mek'eh nídaodet'q dáondíh t'áh dehsee eleogedezhq goghágenda, amíi mendáh agújá gots'eh amíi mek'eh nídaodet'q ahlah, gots'eh amíi mendáh agújá sí dúle nezuh mek'éhodíh gha zhenidhe íle énidé nezuh megháts'enda íle, íle dahsáohleh ts'enidhe ch'á mek'éhodíh gha.

Criminal Code zhíeh azhq daat'éh dúle megháts'enda, edaat'éh 486.3 zhíeh.

Amíi dúle názhaeti déhtth'i

Názhaeti agedi gháádé amíi dúle gotah déhtth'i, **ndaa zq íle énidé azhq ts'edéhtth'i ndaa gha zq íle énidé názhaeti azhq gogha.** Názhaeti agedi gháádé chu amíi mendáh agújá gondeh ghá énidé dúle **edjht'éh ?h íle énidé t'áhsí t'áh náne?l, megháts'enda ch'á.** Kageleh t'áh ageleh gha énidé, názhaeti kaqndíh zheghágenda gogháádé káa dúle, azhíi dáts'íllá azhq dek'eníts'edet'éh, amíi honq ?q? ets'édjll ?l?h meghae mehxoedih, amíi mendáh agújá sí dúle edi kaqndíh enidhe gots'eh amíi mendáh agújá sí dúle dágújá k'eh gondeh, amíi dúle gotah déhtth'i ts'edi íle t'áh.

Criminal Code zhíeh azhq meghoh daat'éh dúle megháts'enda edaat'éh 486 zhíeh.

Amíi mek'eh nídaodet'ô t'ahsíi t'áh aoleh enidhe íle énidé sí dúle kazheleh?

Edi t'ahsíi kaqndíh t'áh dúle amíi mek'eh dzaa nígot'q ts'ándi, amíi mendáh agújá gondáh adi gha amíi mek'eh nídaodet'q ts'edjchá gha góq t'áh megháts'enda. Dáqndíh agot'j gháádé, názhæti ageti gháádé t'ahsíi ndaa t'áh dúle íle gedi íle énidé t'ahsí ndaa t'áh zq dúle ageleh, amíi mek'eh nídaodet'q gha kaqndíh góq t'áh.

Goghônázhaeti náts'etáah gha met'áh gots'áhodi tá'a t'ahsíi k'óni éli ôt'e?

Goghônázhaeti náts'etáah gha met'áh gots'ágodi tá'a 1988 t'ôh *Criminal Code* tah daatá'éh á ôt'e. 2015 ekúh nezúh nats'edítá'éh, *Canadian Victims Bill of Rights* tah daatá'éh, met'áh amíi mek'eh dzaa nígot'ô gots'éh amíi mendáh agújá k'éhodíh gha á ôt'e.

Godí dúle k'éndah meghôh keots'edí'áh?

Ni íle énidé amíi mek'eh dzaa nígot'q odínehshq énidé, dúle mets'áts'índi. Amíi mek'eh dzaah nígot'q éhsíi gots'ágodi gha provinces gots'eh territories azhq kaqndíh gúl. Dúle gots'ágendi íle énidé ahsíi t'áh chu dúle gots'ágendi. Amíi mek'eh dzaah nígot'q ts'áhodi gha dek'edéht'é gháádé dúle kaqndíh godj nánedéh nets'êxq egúh?a:

<http://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html>

© Xaye 2019 k'eh ghá, k'ádhe kúégozenezene ts'êhk'eh gots'eh Canada gogha k'ádhe, ezhi la, Ts'élj mek'áadhíndée, edj e?áa ts'êhk'eh Canada gogha theda qt'e.

ISBN 978-0-660-30584-4
Cat. No. J2-412/2-2015Rd1-PDF